

6 Eylül 2024 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, Ağustos ayında hafif düşüş gösterdi: Düşük şeker, et ve tahıl fiyatları, süt ve bitkisel yağ fiyatlarındaki artışı telafi etti

FAO Gıda Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre marjinal olarak düşüş göstererek 120,7 puan olurken; şeker, et ve tahıllardaki fiyat endekslerindeki düşüşler, bitkisel yağlar ve süt ürünlerindeki artışlardan daha fazla oldu. Ağustos ayında FAO Gıda Fiyat Endeksi, tarihi seviyelerle karşılaştırıldığında, bir yıl öncesine ait değerinden ortalama %1,1, Mart 2022'de ulaştığı 160,3 puanlık zirveden ise %24,7 düşüş gösterdi.

FAO Tahıl Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %0,5 (0,6 puan) düşüş göstererek 110,1 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,9 (14,9 puan) düşüş gösterdi. Küresel buğday ihracat fiyatları, durgun uluslararası talep ve özellikle rekabetçi fiyatlı Karadeniz tedariklerinden gelen ihracatçılar arasındaki güçlü rekabeti yansıtarak aydan aya düşüş gösterdi. Arjantin ve ABD'de buğday üretiminin daha önce beklenenden yüksek gerçekleşmesi de fiyatların daha ılımlı seyretmesine katkıda bulundu. Buna karşılık, dünya mısır fiyatları, çoğunlukla Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nin bazı bölgelerindeki sıcak hava dalgalarının rekolteye olan etkisine ilişkin endişelerle desteklenerek, hafifçe yükseldi. Ukrayna'da iç arzın daralması ve ülkenin üretim tahminlerinin aşağı yönlü revize edilmesi de destek sağladı. Diğer iri taneli tahıllar arasında arpanın uluslararası fiyatları düşerken, sorgum fiyatları artış gösterdi. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Ağustos ayında %0,6 artış gösterdi. Bu artışta, mevsimsel sıkışıklık ve bazı ihracatçı ülkelerin ABD doları karşısındaki para birimlerinin değer kazanmasının etkisiyle Indica dışı pirinç fiyatlarındaki artış etkili oldu.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre %0,8 (1,0 puan) artış göstererek 136,0 puan oldu ve aylık bazda artış kaydederek Ocak 2023'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. Marjinal artış, esas olarak uluslararası palmiye yağı fiyatlarındaki artışı yansıtırken, soya, ayçiçeği ve kolza yağı fiyatlarında yaşanan düşüşü fazlasıyla karşıladı. Uluslararası palmiye yağı fiyatları son üç aydan beri devam eden artışını sürdürdü. Endonezya'da üretim mevsimsel olarak güçlenmesine rağmen tam potansiyelinin altında kalarak küresel fiyatlara destek sağladı. Öte yandan, uluslararası soya yağı fiyatları, esas olarak 2024/25 sezonunda küresel soya fasulyesi üretiminin yeterli seviyede olacağına dair beklentilerden etkilenerek geriledi. Bu arada, aylarca artış gösteren ayçiçeği ve kolza yağı uluslararası fiyatları da, sırasıyla küresel talepteki yavaşlamayı ve Kanada'daki mevsimsel kolza hasadı baskısını yansıtarak düşüşe geçti.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına göre değişim göstermeyerek 130,6 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,2 (16,3 puan) düşüş gösterdi. Ağustos ayında tüm süt ürünlerine ilişkin uluslararası fiyatlar artarken, spot tedarik için ithalat talebindeki artış ve büyük üretim bölgelerindeki sıkı stoklar nedeniyle en fazla artan fiyat tam yağlı süt tozu oldu. Uluslararası tereyağı ve yağsız süt tozu fiyatları arttı; tereyağı fiyatları tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaştı. Bu artış, kısa ve uzun vadeli teslimatlara yönelik talebin artması ve Batı Avrupa'daki süt arzının yeterliliği konusundaki belirsizlik nedeniyle gerçekleşti. Buna karşın Okyanusya'daki fiyatlarda, talebin azalması ve süt arzının mevsimsel olarak artacağı beklentileri nedeniyle düşüş yaşandı. Bu arada, Avrupa'da sınırlı stoklar ve daha az peynir üretimi ile küresel ithalat talebinin artmasıyla birlikte dünya peynir fiyatları artış gösterdi.

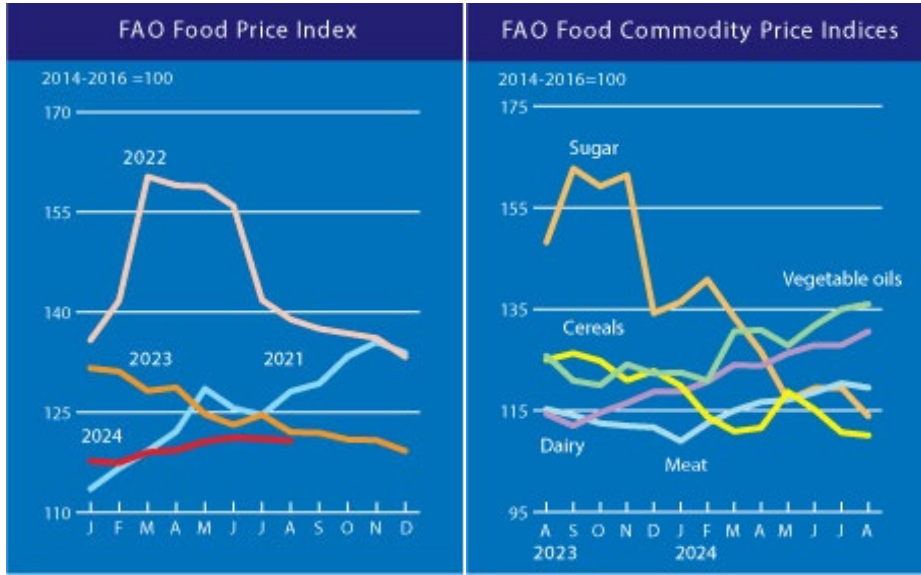
FAO Et Fiyatları, Temmuz ayında, Haziran ayına göre %0,7 (0,9 puan) artış göstererek 119,5 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,7 (4,3 puan) artış gösterdi. Hükümetin salgının sona erdiğini açıklamasından bir hafta sonra, Newcastle hastalığıyla ilgili gönüllü ihracat askıya alınmasının Brezilya fiyatları üzerindeki kalıcı etkilerini yansıtarak, Ağustos ayında kanatlı hayvanı eti için uluslararası fiyatları düşüş gösterdi. Uluslararası domuz eti fiyatları, büyük üretim bölgelerindeki ihracat imkânlarının bolluğuna karşın ithalat talebinin zayıf olması nedeniyle son iki aydan beri devam eden düşüşünü sürdürdü. Uluslararası küçükbaş hayvan eti fiyatları, üç ay süren sert artışların ardından, özellikle Çin'in ithalat alımlarındaki yavaşlama nedeniyle Ağustos ayında hafif bir düşüş yaşadı. Buna karşılık, uluslararası büyükbaş hayvan eti fiyatları, Okyanusya'da kesimlik hayvan arzının mevsimsel olarak azalmasının etkisiyle hafif bir artış gösterdi.

FAO Şeker Fiyatları, Ağustos ayında, Temmuz ayına oranla %4,7 (5,7 puan) düşüş göstererek 113,9 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,2 (34,3 puan) düşerek Ekim 2022'den bu yana en düşük seviyeye geriledi. Ağustos ayındaki düşüş, şeker kamışı mahsullerine fayda sağlayan olumlu yağışların ardından Tayland ve Hindistan'da 2024/25 sezonu için üretim görünümünün iyileşmesiyle gerçekleşti. Ayrıca, uluslararası ham petrol fiyatlarındaki düşüş şeker fiyatlarına yönelik aşağı yönlü baskıyı daha da artırdı. Ancak Ağustos ayı sonlarında, Brezilya'nın önemli yetiştirme alanlarındaki şeker kamışı tarlalarında çıkan yangınların etkisiyle ilgili endişeler ve ayın ilk yarısında beklenenden düşük şeker üretimine ilişkin raporlar, uluslararası şeker fiyatlarında keskin artışlara yol açarak genel olarak ay bazındaki düşüşü sınırladı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

